

MAO 01

REKONSTRUKCE
ARTRAFIKY

NEJVĚTŠÍ VÝKOPÁVKY
DEKA'DY

POKOJE

CZDIW

KRESBY
A ILUSTRACE

PRŮVODCE
AKTUALNÍ VÝSTAVOU

NEJVĚTŠÍ NALEZIŠTE DEKÁDY

PRAHA, FLORENC

Na přelomu listopadu a prosince, jsme měli možnost navštívit místo největších vykopávek za poslední dekádu. Místem nálezů a archeologickým zázemím nás prováděl vedoucí výzkumu Mgr. Martin Vyšohlíd.

Vykopávky se nachází v centru Prahy — na Florenci. A to ihned za oplocením vedle Masarykova nádraží. Díky poměrně malé mediální pozornosti tak mnozí pražané ani netuší, co se za tímto neprůhledným plotem skrývá. V onom prostoru se nachází archeologické

vykopávky o rozloze šesti tisíc metrů čtverečních. Výběrové řízení na práci zde vyhrála ARCHAIA Praha o.p.s.

A místo není překvapivé jen svou rozlohou. Jelikož se v minulosti jednalo o zadní dvory domů, umísťovaly se do těchto prostor archeologicky zajímavé objekty a konstrukce. Za městskými domy dříve stálo zázemí pro vodu (studny a zděné rezervoáry) a také jímky. Dále území postupovalo až do prostoru pro chov zvířat a pěstování rostlin. Místo je tak zajímavé

i v počtu nálezů, přibývajících každým dnem. V době návštěvy vykopávek měli na kontě již kolem sedmdesáti beden od banánů naplněných artefakty. A předpokládá se, že číslo jistě překročí stovku.

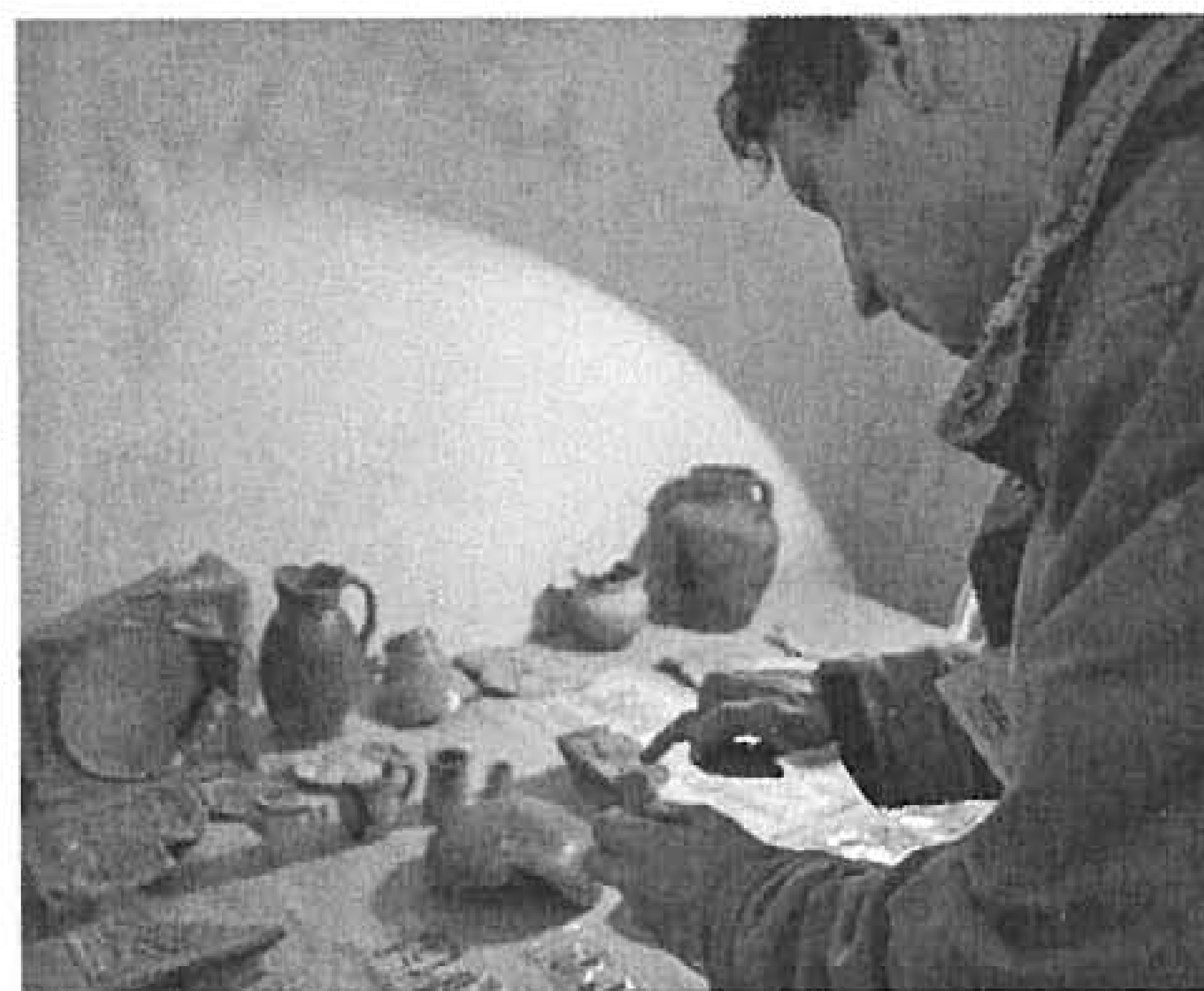
Práce vedle Masaryčky probíhá od léta 2017 ve formě dohledu. Samotné práce a sondování terénu probíhá od října. Jedná se tak o nepředpokládané zpoždění způsobené průtahy ve výběrovém řízení. Práce měli v ideálním případě začínat již na jaře. Zdržení tak protáhlo začátek až do chladných dnů podzimu a následně i zimy. Proto se rozhodla investiční společnost Penta o pořízení obřího vytápěného stanu pro pracovníky. To urychlí práce tím, že se nemusí dělat zimní přestávka nad vykopávkami. Společně s velkým stanem bylo pořízeno i několik menších stanů.

Kachle — starší neglazované a mladší se zelenou olovnatou glazurou. Zajímavé nálezy, pomáhají určit dobu jejich vzniku. Měšťané si objednávali motivy, kterou okoukávali například v kostelech. Následně si podle toho nechávali vyhotovit vlastní reliéfy do svých domácností.

Ty zajistí větší mobilitu po tak rozsáhlé ploše. Velký vytápěný stan má kolem šesti set metrů čtverečních, což je tedy desetina celé pracovní plochy.

Také vás zajímá, co se vůbec našlo? Mezi nejčastějšími položkami na seznamu v inventáři mají archeologové keramiku. Ta tvoří kolem osmdesáti procent všech movitých nálezů. Dále se v půdě dochovalo sklo, kosti a další drobnosti denní potřeby. Z nemovitých nálezů dominují zmiňované jímky, studny a vizuálně zajímavé sklepy s pozůstatky schodů.

A po jak starém území jsme se při prohlídce vykopávek prošli? Nemovité zbytky konstrukcí sklepů a domů jsou zhruba z druhé poloviny 14. století. Přičemž přibližně první tři metry vykopávek patřili 19. a 20. století. Martin Vyšohlíd

ani nevyklučuje nálezy z pravěku. Jak nám s chutí popisuje, oblast osídlovali lidé již od pradávna díky vhodné poloze řečišť.

Velkou změnou pro odkrývané území bylo právě 14. století, v němž se rozšířilo Nové Město pražské a začala zde vyrůstat kamenná zástavba.

Vykopávky probíhají takzvaným šachovnicovým systémem. Pokud si vykopávky představíme jako

velkou šachovnici s políčky 4×4 metry, pak se střídavě odkrývají nejprve *bílá* pole a následně *černá* pole. V případě, kdy se odkopou *bílá*, vidíme jasně vrstvy ve sloupci *černého* pole. Samozřejmě, že v realitě jsou všechna pole hnědá, ale tato metoda umožňuje pohodlný průzkum nánosů. „Je to samozřejmě jen jedna z archeologických metod, ale podle našeho názoru nejlepší pro zkoumání vrstev.

Dělové koule ze 17. — 18. století (zřejmě období Švédských nebo Pruských válek). Našlo se jich zatím pět a další střepiny z granátových koulí. Očekává se však nález několika dalších, protože místo se nacházelo v oblasti hradeb jak gotických, tak barokních. Tyto dělové koule překonaly hradby a dopadali do zahrad. Další trefovali nejbližší domy.

Vykopávky probíhají v šachovnici 4×4 metrů. Ve stanu se nyní pomalu odkrývá dlažba a zahradní zástavba. Pokud nebudou příliš tuhé mrazy, bude se v pracích pokračovat i přes zimu. Na stropě je umístěno množství topidel.

Proto ji používáme," vysvětluje nám vedoucí výzkumu Martin Vyšohlíd.

Musíme přiznat, že když jsme na vykopávky šli, měli jsme trochu romantickou představu prvního nálezů na tomto místě. Ale po objasnění od pana Vyšohlída jsme rychle na legendu o chudém pastýři, co na svém skromném políčku našel při práci s ruchadlem zahrabaaný kotel zlatých mincí, rychle zapomněli (teď trochu přeháníme, ale smysl

vám jistě došel). Je běžnou praxí, a to zvláště u staveb na území Starého a Nového města, provádět nejprve archeologický průzkum. V případě investičních společností jako v tomto případě, jsou finanční náklady neseny danou skupinou (v tomto případě společností Penta).

Přesto, že nám to tak připadat nemusí, jsou jímky velice vděčnými nálezy. Konzervují důležité předměty. Hlavně keramiku.

Keramika se na rozdíl od skla vyhazovala z důvodů opotřebování. A nejednalo se jen o rozbití, jednalo se o dosloužení ve smyslu uchování potravin. Po čase začala pórovitá keramika nasávat pachy a následně se stávala nepoužitelnou. A kam s takovou nevábně vonící nádobou? Ano, do jímky!

Jak je to s majetkovými právy? Vše, co se najde, je státu, avšak nálezů z poslední doby je tolik, že na něj nejsou státní depozitáře a muzea přizpůsobena. Takže o velkou část se bude starat sama Archaia

ve svém vlastním depozitáři mimo Prahu.

A jak to vypadá v samotném terénu? Možná na první pohled jako v mraveništi. Každý má svou práci. Někdo kope, někdo očišťuje, jiný vozí. Výstupem tohoto snažení je zakreslování na milimetrový papír. A výsledkem celých zakreslených

vykopávek je potom digitalizace. Takto se vykopávky stanou nesmrtelnými. Protože po konci vykopávek, což bude na jaře 2018 (kdy přesně se ještě neví, na výkladu tohoto termínu se archeologové a Penta zatím úplně neshodli), zbudě z plochy vykopávek plocha zarovnaná těžkou technikou a betonovými základy pro novou stavbu.

foto: maca-photography.cz